



ישיבת מיר
YESHIVAS MIR
YERUSHALAYIM

פרשת שופטים
אלול תשפ"ז

זמני כניסת ויציאת השבת

ירושלים	18:46	20:02
בני ברק	19:06	20:04
ציריך	20:00	21:30
וינה	19:55	21:22
אנטוורפן	20:47	22:01
פריז	20:39	21:59
לונדון	20:11	21:16



דבר הישיבה

להודות לה' - שזכינו לעסוק בתורה ולהיחשב כשבת לוי

בשיחה לבני הישיבה דרש מרן רה"י הגאון הגדול רבי נתן צבי פינקל: ברוך ה' זכינו לנו ביום הזה להיות מן העוסקים בתורה תדיר, אך איננו יודעים להעריך כמו שצריך את המתנה הגדולה שזכינו לה - להימנות בין עוסקי התורה כשבת לוי שאינם משועבדים לצורכי העולם, וכל עסקיהם הם בתורה הקדושה בלבד. 'אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו', שאנו יכולים להיות מחוברים בית המדרש ולהתייגע בתורה. אילו הייתה לנו מעט ביה, היינו צריכים לומר בכל יום הלל, לצאת בשירה ולהודות לה' יתברך על הזכות הגדולה שנפלה בחלקנו. אילו כל בחור או אברך היה עומד ומתבונן באותה טובה גדולה שזכה בה, הרי שליבו היה מתמלא בשמחה עצומה עד אין קץ, וכולו היה מלא בהכרת הטוב להקב"ה על שזכה לכך.

פעמים ויש, שהאדם אינו עומד על מעלותיו, וכמה הוא נמנה על האנשים המאושרים בתבל, עד שתועה ונכשל, ואזי יוצא לחפש דרכים אחרות בכדי להימנות בין האנשים המאושרים, אך ייתכן שיעבור זמן רב, עד שיתן אל ליבו שאין בעולם כלל אושר אמיתי, מלבד האושר הצרף בלימוד התורה, וקיום מצוותיה, ומדוע לא יאמין לדברי דוד המלך (תהילים א, א - ב): "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים וכו' כי אם בתורת ה' חפצו". האדם המאושר ביותר בעולם, הוא האדם ששקוע כולו ביגיעת התורה, וכפי שאנו מתפללים בברכת החודש: "ותתן לנו וכו' חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים" והיינו, משום שלולי חיים של תורה אין חייו נחשבים כחיים.

שיחות רבי נתן צבי - פרשת קרח

הנה הפשטותם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובזה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה!

(מסן המשגיח הגאון רבי ירחם ליטוביץ
זצוק"ל ממד)

בית מדרש



גליון שבועי לתלמיד, בוגרי וידידי ישיבת מיר | שופטים 639

מתורת רבותינו

מטרת הדין - ביעור הרע

ובערת הרע מישוראל (ז, יב).

כל ענין הגיהנם שהוא רק כור המצרף ומזכר. ידיעה זו פותחת בפנינו את הצורך להזדרז ולהיכנס לעולם של תשובה, שכן הקב"ה מחכה לנו ואם נראה לו שאנו עושים דין לעצמנו, לבער את הרע, ולראות איך לא יהיה לו מקום בעולמנו, במצב כזה אין צורך למידת הדין להתערב. זו גם אחד מתועלות לימוד המוסר התמידי שהאדם מתבונן תמיד במעשיו להרגיש במעשיו אם הם טובים ולתקן את אשר עיוות.

(דעת חכמה ומוסר)

בחמשה מקומות בספר דברים מכונה הריגת אדם על ידי הבית דין כביעור הרע. כאן ובעוד ארבע מקומות - "ובערת הרע מקרבך", מרן המשגיח הגה"צ רבי ירחם ליוואוויץ זצ"ל היה אומה באה התורה להשריש בנו שהריגת האדם אינה עונש ונקמה חלילה אלא יסוד המשפט הוא ביעור הרע, כדי לצרף ולזכר, כדי לטהר את האדם מכל סיג ומכל פסולת מבלי להשאיר שמץ. זהו יסוד העונש והדין שאין הקב"ה מייסר את ישראל אלא מאהבה שהוא אוהב אותם כאב את בניו שדרך המשפט הוא לנקות העולם מן הרעות ע"י עונשים וזהו

האדם חייב לחיות תמיד בהתעוררות חיה ומחודשת בכל היסודות

כי תצא למלחמה על אויבך וראית סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם כי ד' אלוהיך עמך המעלך מארץ מצרים (כ, א).

ומסקנת הרגע הקודם נעלמת מיד שנוצר מצב פחד חדש ועליו ההכרח להתעורר מחדש כדי להתגבר במצבו החדש ולהיות איתן באמונתו ועבודתו. עלינו להשריש בעצמנו שלמרות שהיסודות איתנים ובריא, בכל זאת הרגשות הלב אינם בנוי קיימא והאדם חייב לחיות תמיד בהתעוררות חיה ומחודשת בכל היסודות, אפילו ביסודות הברורים והפשטות.

נפקא מינה לימי חודש אלול, מטבע הדברים אצל בני תורה ישנה התעוררות טבעית לתשובה בידענו את המשפט העומד בפנינו, אולם כל נחשוש שעצם הידיעה מספיקה, שכן אין דבר שנקנה בקלות, אלא נדרשות תזכורות וקבלת עול מלחמה חושית, עקשנית ותמידית נגד הרצון הטבעי, להגביל אותו מחופשיות עפריות החומריות וצריך מלחמה ממושכת בתבונה ודעת ועקביות מתמדת ורק אז פתוח לפנינו עולם התשובה לרווחה.

(קובץ שיחות עמ' 127)

הגה"צ המשגיח רבי יחזקאל ליווינשטיין זצ"ל היה מתפעל: הלא התורה מביאה בפני כלל ישראל חישוב הגיוני, פשוט ומובן לבטוח באמונה שלימה בהקב"ה, שהרי ראו בעיניהם בראיה חושית את כוח השי"ת וממשלתו בכל הכוחות כולם, כפי שנתגלה להם במכות מצרים וביציאתם ועל הים, א"כ לכאורה אין כל מקום לפחד מהאויב במלחמה. למרות זאת, ממשיכה התורה להזהיר שוב ושוב בלשונות שונים: "אל ירך לבבכם מצהלת סוסים, אל תיראו מהגפת התריסין, ואל תחפזו מקול הקרנות ואל תערצו מקול הצווחה", לכאורה הרי פתחה בחשבון הגיוני ופשוט שעליהם לבטוח בבורא ומה מקום כאן לאזהרה זו, התשובה: אלו כוחות נפש האדם, שיכול לראות ולראות וזה מועיל בשעת מעשה, אבל כשמתעוררים סיבות חדשות, שם צריך להזהיר על כל סיבה וסיבה בנפרד, עד שהאזהרה הקודמת לא מועילה לבאה, כיון שטבע האדם הוא שהרגשותיו אינם מתקיימות אצלו בקביעות

אזהרה שלא לגרום רפיון גם במלחמת היצר

מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישבו לביתו ולא ימס את לבב אחיו כלבבו. (כ, ח)

להמס את לבב אחיו כלבבו, אדם כזה אל יהא מצוי בין אחיו, אלא "ילך וישבו לביתו", כדי שלא יראה איש ברפיון ידיו, וקל וחומר לבן ישיבה שעליו להזהר ולהשמר לבל יהיה בכלל איסור זה ולא יגרום מכשול ח"ו לבני הישיבה. וזהו אזהרת התורה "ולא ימס את לבב אחיו כלבבו", עליו לחזק את עצמו באמונה ובבטחון, ואם לאו "ילך וישבו לביתו" - כי סכנה הוא לכלל כולו.

(שיחות מוסר - עמ' שצ"ט)

הרמב"ן בפירושו הביא את דעת בעל הלכות גדולות כי זו מצות לא תעשה, שלא ימנע מלשוב, כדי שלא ימס את לבב אחיו כלבבו.

דין זה האמור במלחמה "ולא ימס את לבב אחיו כלבבו", מבאר מרן ראש הישיבה שה"ת הגר"ח שמואלביץ זצ"ל, לא נאמר רק במלחמת האויב, אלא אף במלחמת היצר, שהוא האויב האמיתי שלנו, ומכאן נלמד שכל הירא ורך הלבב שאינו הולך בדרכי האמונה והבטחון, והרי הוא עלול

מי שאינו חושב על זולתו כרוצה יחשב

ידינו לא שפכו את הדם הזה (כא, ז).

שאל מרן ראש הישיבה שה"ת הגר"ח שמואלביץ זצ"ל, <

לא ראינוהו ופטרנוהו בלא מזונות ובלא לוויה. (רש"י)

מתורת רבותינו

עגלה ערופה אנו למדים יסוד גדול שנוגע ג"כ לכל הנהגותינו, מי שאינו חושב על זולתו ואינו דואג לשמור על צרכיו כרוצח יחשב!

חבורת גזלנים לנצחם, כי הכח הטמון באכילה והלויה גדול עד מאד. והיה מרן רה"י הגר"ח עומד וזועק בשיחותיו, מפרשת

וכי מנין שהלויה היתה יכולה להציל את הנרצח מידי רוצחיו, וכיצד היה בכוחו לעמוד בודד מול כנופיית ליסטים מזוינים? והסביר, כי בכח האכילה שנתנו לו בני העיר והלויה שליוו אותו היה מתחזק אפילו נגד

שורש החטא - טמון בדורות הקודמים

כפר לעמך ישראל אשר פדית (כא, ח).

אל החופה, ניגש אליו אותו אדם, חלץ נעלו ותוך כדי שמראהו לאבי החתן, שאלו כמה עולה לתקן נעל כזו... ואמר אז רבי ישראל, שכזאת השחתה במידות לא באה בפעם אחת, אלא סימן שכבר מאות שנים קודם היה רקבון במדות, ומובטחני שגדולי הדור הקודם היושבים בגן עדן מובאים בגלל מעשה הזה בדין על אשר לא למדו את העם דעת ומידות ולא חנכו אותו שלא יוכלו לקרות מקרי השחתה כאלה. ובזה יתפרש גם כאן שיוצאי מצרים ג"כ צריכים כפרה, על דבר שיארע אלפי שנים אחריהם, לפי ששורש כל קלקול כזה, הוא מחמת סטייה כל שהיא בטוהר המידות וההנהגה, אפילו דק מן הדק של דורות הקודמים.

משולחן רבי אליהו ברוך-בפרשתנו

לא בהבאת העגלה, מדכתיב כפר לעמך ישראל אשר פדית, דהויא כפרה זו אפי' לאותם שיצאו ממצרים, שעברו עליהם כמה יוה"כ הרבה ע"ש. ושוב צ"ב למה מבקשים כפרה על דור יוצאי מצרים.

מבאר הגאון **רבי אליהו ברוך פינקל** זצ"ל - ר"מ הישיבה: שמעתי לפרש הדבר, בהקדם המעשה המפורסם עם רבי ישראל סלנטר זיע"א (מובא בספר המאורות הגדולים להגר"ח ז"י ציק) שהגיע לוילנא, ושמע שבנישואי בן ראש הקהל שהיה גביר נכבד שעלה זה מקרוב לגדולה, אחר שמתחילה היה עני ורש שנהנה מיגיע כפיו כסנדלר, ושוב נהפך הגלגל ונתעשר ועלה לגדולה עד שנעשה לראש הקהל, והיה שם בחתונה אחד מאנשי העיר, שעינו היתה צרה בעושרו של זה, ולא יכל לשאת בליבו לראותו נוהג מנהג שועי ארץ, ובעת שצעד הגביר אבי החתן מעדנות עם בנו החתן

לפי פשוטו מתפרש, שיאשר פדית, הוא שם תואר לעם ד' לדורות, שלעולם חשובים אנו פדויי ד', שפדאנו מבית עבדים, מיד פרעה מלך מצרים, וכנוסח שתקנו בברכת המזון 'ומבית עבדים פדיתנו', ולא את אבותינו בלבד פדה, אלא גם אותנו, שאילו לא הוציא את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים, כמו שאומרים בהגדה של פסח. אמנם האבן עזרא פירש, דהמכוון על עם ישראל אשר פדיתם ממצרים, ור"ל כאשר פדיתם ממצרים למען חסדיך, כן פדם מזה הדם ועונשו. וכו' להדיא בספרי (פרשת שופטים פיסקא סז) דקאי על הדור אשר יצא ממצרים, ועיין בגמ' הוריות (ו, א) ובכריתות (כו, א) ראוייה כפרה זו שתכפר על יוצאי מצרים. וצ"ב מה כפרה צריכים דור יוצאי מצרים. [וע"ע בבעלי התוס' עה"ת כאן שהוכיחו, דיוה"כ אינו מכפר על הרציחה אם

מבאר רבותינו

עצה נפלאה איך להצליח בזמן החדש

צדק צדק תרדף למען תחיה וגו' (טז, כ).

אלו מסכתות שלמד בעבר יחזור. הוא קבע חברותות רבות, עם חלקם למד סדרים שלמים, ועם חלקם פרקי זמן קצרים, כך שסדר יומו היה בנוי, ברור ומתוכנן. גם אם לא עמד בכל היעדים שהציב לעצמו, היה לו מחייב להשלים את זה, כאשר ברור היה לו, מה הוא יכול להספיק ולהיכן הוא שואף.

ואכן, סדריו היו מנוצלים כל כולם ללימוד. הוא התנהג בצניעות רבה ובשקט, לא בלט בין אברכי הישיבה בגאונות או בכישרונות זוהרים במיוחד, אבל בלט בהתמסרותו לתורה בשקידה מוחלטת.

בכל נפשך (עמ' 116)

צבי פינקל צוק"ל להקשות: איזה הגיון יש לאגור כל כך הרבה, כשהצורך הוא כה קטן? הרי גם אם יגזור הקב"ה על הנמלה שנות חיים ארוכות, עד שנות עולם, לא תצטרך שלש מאות כור? אלא, רואים כאן יסוד גדול: שכדי להילחם עם העצלות, עם היצר שמרמה את האדם שאינו יכול להגיע למשהו בימי חייו, צריך "מחייב" של שלוש מאות כור! כך, ורק כך, שייך להגיע למה שאפשר להגיע.

*

בתחילת כל "זמן" בישיבה, הציב לעצמו מרן רה"י זצ"ל תוכנית ברורה, איך ינצל את זמנו בצורה הטובה ביותר. אלו מסכתות ילמד, באלו הספקים יוכל לעמוד, ועל

חז"ל אומרים (דברים רבה ה, ב) על הפסוק (משלי ו, ו): "לך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם" מה ראה שלמה ללמד את העצל מן הנמלה, הנמלה הזו אינה חיה אלא ששה חדשים, וכל מאכלה אינו אלא חטה ומחצה, והיא הולכת וכונסת בקיץ כל מה שמוצאת, חיסין ושעורין ועדשין. אמר רשב"י: מעשה היה ומצאו בבור שלה שלש מאות כור, מה שהכניסה מן הקיץ לחורף. א"ר תנחומא וכל חייה אינה אוכלת אלא חטה ומחצה והיא כונסת את אלו. ולמה היא עושה כן, שאומרת שמא יגזור עלי הקב"ה חיים ויהא לי מוכן לאכול".

מרגלא בפומיה דמרן ראש הישיבה הגאון **רבי נתן**

מכתבי רבותינו

"כמה זכותים צריך האדם שיזכה שלא יהי' מפריעים וטרדות רחמ"ל (=רחמנא לצלן) בימי האלול, אשר בימים אלו תלוי כל הצלחתנו בשני העולמים..."

שמירה על שמירה שלא לתן לו מקום למלאות יכלתו ושנאתו הגדולה, וזו הוא הביאור כי אין סכנה כסכתו (פרק ז') במסילת ישרים.

ואני אומר יראה בכל כוחותיו שהיה האלול לאיזה הכנה לימים הנוראים לזכות עי"ז לכתובה וחתימה טובה. קבלתי מאהב"ר איזה חיבור ורצוני ליתן להמחבר דמי הספר נא לשלוח לו ארבעה או חמשה ד' בעדו. ועתה שולח אני את ברכתי אליו יזכה לכתובה וחתימה טובה אמן. ורצוני לשמוע ממנו כל טוב סלה. ידידו הדש"ו"ט כל הימים.

ידון אותי לכף זכות אשר אין ביכלתי כעת להאריך במכתב, כי ידוע לו כי בימים האלו מלבד אשר אין העת כ"כ בידי מצד הרבים, אך רואה אני לקצר בכל עניני, אשר בעת אחרת הייתי מתנהג באופן אחר.

יעיין ידידי במדרש תנחומא אצל העקדה כמה גדול הכח והממשלה של הרע רחמ"ל, הנה החובות הלבבות (שער יחוד המעשה פ"ה) קורא אותו השונא הגדול, כמה זכותים צריך האדם שיזכה שלא יהי' מפריעים וטרדות רחמ"ל בימי האלול אשר בימים אלו תלוי כל הצלחתנו בשני העולמים, מחויבים אנחנו ליתן

מכתב מהגה"צ המשגיח **רבי יחזקאל לוינשטיין** זצ"ל (אור יחזקאל - מכתבים - מכתב קס) מיום ט' אלול תשי"ג ירושלים, בגודל יקרת ימי חודש אלול:

בעז"ה יום ה' תצא ט' אלול תשי"ג. ירושלם:

רב ברכה ושלוי' לידידי הרב הנכבד המצוין והמבקש דרכי ד' ית' וכי' מ"ה... נ"י וי' לעז:

אחדשה"ט ברוב אהבה:

מכתבו מפ' עקב י"ז מנ"א קבלתי: ותודה רבה על טרחתו למלאות עניני טובתי. ועתה אני אומר כי בטח

מרן ראש הישיבה הגאון הגדול רבי אברהם בן ר' שמואל טיקטינסקי זצוק"ל

קצ"א שנים לפטירתו | ב' אלול תקצ"ה



משא ההספד של הגה"צ רבי דוד - רבה של נוברדוק בעל הגליא מסכת

ר' יוחנן זו עילם שזכתה ללמוד ולא זכתה ללמד. ופי' רש"י (ד"ה זו עילם) בעילם היה דניאל שזכה ללמוד ולא ריבץ תורה בישראל, אבל בבבל היה עזרא הסופר.

צדיק החשוב כרבים - כפרה על הדור

לפי גודל עונות הדור, פעמים רבות לא די ליטול צדיק יחיד ובלכתו בדרך לכפר על העוון, אלא נדרש צדיק החשוב כרבים. על פי ההערה האמורה בדברי חז"ל (ספרי פ' ואתחנן, והוא ברמב"ם פ"א מהת"ת ה"ב) שתלמידים נקראים בנים, מתבאר מעמדו של הרב ר' אברהם אשר אנו עסוקין עתה בהספדו. מצינו במקרא (תהלים פה, ג) "נשאת עון עמך כסית כל חטאתם", מכאן שכיסוי הוא לשון כפרה. וכבר אמרו חז"ל (שמו"ר לה, ד) שהקב"ה נוטל צדיק אחד ומכפר על הדור לכן, הואיל ויש חטא בדור, מהראוי שיוקח אברהם לעוה"ב ויהיה כפרה ומכסה על עונש הראוי לבוא על העולם, ומסיים הקרא "ואברהם היו יהיה לגוי גדול", על דרך שאמרו במסכת ראש השנה (לב, ב) על שרה, שכיון שיצאו ממנה רבים, הרי היא נחשבת כרבים. ועל הנעדר הרב ר' אברהם ראוי ג"כ לומר זה ע"פ הקדמה הנ"ל. וראוי לעורר הספד ותשובה שיתן כלל העם על לבו כי צדיק מכפר על הרעה העתידה לבוא, כמו שדרשו חז"ל מפני הרעה נאסף הצדיק. וראוי לשום אל לב בעוה"ר כמה רעה גדולה היה ח"ו מעותד לבוא, עד שיהיה מהצורך לכפרה איש כזה אשר חשוב כרבים ולא כיחיד. כיון שהעמיד תלמידים שנקראו בנים, הרי באו ממנו רבים, ולא היה מספיק לכפר ע"י צדיק יחיד אם לא ע"י הנעדר הזה חשוב כרבים.

שכר המלמד תורה לאחרים בדרך דרוש לענין הספד, מוסבר הפסוק (דברים יא, יט) "ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם בשבתך וגו'", שמדבר על כך שהבנים עצמם (היינו התלמידים) ידברו בתורה בשבתם בביתם ובלכתם בדרך. הדבר מיוסד על המבואר בפרק הפועלים (ב"מ פה, א) שכל המלמד את בן חבריו תורה זוכה ויושב בישיבה של <

(מובא כאן לראשונה תמצית מתוך דברי ההספד, וההספד המלא נדפס בספרו 'גליא מסכת' דרוש כט, ראה שם באריכות) בתוך ההספד מבאר כי פטירתו של מרן ראש הישיבה, שהעמיד תלמידים הרבה, משמשת כפרה ומגנה על הדור כ"צדיק החשוב כרבים". הוא מדגיש את מעלתו העצומה של המלמד תורה לרבים, אשר אין שיעור להספד ולביטול תורה עבורו. דרך משלים עמוקים מתחום המידות והמסחה, ממחיש המספיד את ההפלגה האדירה בהיקף פעלו התורני ואת זכיותו להיכלל בישיבה של מעלה כמשה רבינו.

בפתחת ההספד נכתב:

הספד

ודרוש יקר

מיקרא דחיי ויקרא דשיכבא ובפרט יקרא דאורייתא העולה על כולם הלומדה והמלמדה למחזיקים בה. ואמרתיו יום ב' י"ג אלול פר' כי תבא על פטירת הרב המופלג מו' אברהם מק"ק מיה, שהחזיק ישיבה רבה אשר נתאספו אליו תלמידים ממרחק. ועלו למספר יותר משנים עשר מניינים, והרב הנ"ל היה משגיח בעינא פקיאח עליהם הן בצרכי הספקתם והן בכל עסקיהם, והיה עת וזמן רב אשר הוציא על זה הרבה מכיסו ותלמידים רבים מארץ רחוקה הפליגו עד מאוד בעסק ישיבתו והרבה מצאו סימן טוב רב בלימודים אצלו, וגדיים נעשים תיישים בעלי קרניים.

*

על עסק הנעדר זה וכיוצא בזה רח"ל ראוי לקרות הדבר הספד וכאמור (ישעיה לב, יב) על שדים ספדים. ועוד אמרו בסוף מו"ק (כז, ב) אמר עולא הספד על לב דכתיב על שדים סופדים, טיפוח ביד, קילוס ברגל כו. עכ"פ עיקר ענין הספד קבע הקרא על שדים הוא במה שאנחנו עסוקין בו. ונקדים עוד האמור בפסחים פרק האשה (פז, א) אחות לנו קטנה ושדים אין לה (שה"ש ח, ח) אמר

מרן ראש הישיבה רבי אברהם נודע כלמדם מובהק. שיעוריו הלמדנים היו לשם דבר, והוא כבש בהם את לב תלמידיו כאשר טובי הבחורים נכרכו אחריו וצעדו בדרכו הייחודית. הוא אף היה מופקד לבחור את הבחורים המצוינים בתורה והמחוננים בכישרונות מיוחדים ולהביאם לישיבה, כשהוא זוכה לסייעתא דשמיא מיוחדת ממרומים, וטובי הבחורים מכל העיירות באותה תקופה נמשכו לישיבה במיה.

הרב אברהם הצטיין בשלושת העמודים שעליהם העולם עומד. יחד עם גדולתו הבולטת בתורה, היו תפילותיו מראה מיוחד במינו; כאשר התפלל, נדמה היה כי פניו לוהטים, וכשהגיע לקטעי התפילה בהם מתחננים לרחמי של הקב"ה, שפך דמעות כמים. בצד זאת, הצטיין בגמילות חסדים מופלאה, כשהוא מחלק את הונו לעניי קהילתו.

הרחבת גבולות הישיבה וביטול שיטת "אכילת ימים"

תחת הנהגתו של רבי אברהם, גדלה ההרשמה לישיבה פי עשר. בהספד שנשא עליו הגה"צ רבי דוד רבה של נוברדוק, המופיע בספרו 'גליא מסכת', מציין כי ביקר בישיבת מיר ומצא שם מעל שנים עשר מניינים של תלמידים [ראה להלן תמצית ההספד].

עם התרחבותה של הישיבה, כבר לא היה ביכולתו של הרב אברהם לכלכל אותה לבדו, שכן האוכלוסייה המקומית, הענייה ברובה, לא יכלה לשאת בהוצאות הכבדות. עד אז, היה נהוג בישיבות להשלים את צורכי הבחורים באמצעות "אכילת ימים" - שליחת התלמידים לאכול את ארוחותיהם בבתיהן של משפחות יהודיות מקומיות. אולם חלק מן הבחורים, ובמיוחד המופנמים שבהם, התקשו מאוד לשבת ולאכול בבתיהם של זרים, ויש מהם שהעדיפו לוותר על ארוחות מלשאת את כושת האכילה על שולחנות זרים. הרב אברהם החליט לשים קץ למצב זה וקבע כי תלמידיו יאכלו בישיבה עצמה.

